

Standardy kształcenia dla kierunku studiów:**Polityka społeczna****A. STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA****I. WYMAGANIA OGÓLNE**

Studia pierwszego stopnia trwają nie krócej niż 6 semestrów. Liczba godzin zajęć nie powinna być mniejsza niż 1800. Liczba punktów ECTS (European Credit Transfer System) nie powinna być mniejsza niż 180.

II. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA

Absolwent powinien uzyskać podstawową wiedzę o: przyczynach i przejawach problemów i kwestii społecznych; sposobach zapobiegania, rozwiązywania i łagodzenia problemów i kwestii społecznych; instrumentach prawnych i finansowych polityki społecznej oraz zadaniach i funkcjonowaniu instytucji sfery społecznej. Absolwent powinien znać język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umieć posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu nauk społecznych. Absolwent powinien posiadać umiejętności: zbierania i analizy informacji o problemach i kwestiach społecznych oraz o głównych grupach zagrożonych marginalizacją społeczną; udzielania pomocy i wsparcia osobom, rodzinom i grupom wymagającym interwencji; sporządzania projektów socjalnych; ewaluacji interwencji różnych podmiotów oraz korzystania z programów komputerowych i literatury obcojęzycznej. Absolwent powinien być przygotowany do realizacji zadań operacyjnych z zakresu polityki społecznej w instytucjach państwowych, strukturach samorządowych i organizacjach pozarządowych. Absolwent powinien być przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.

III. RAMOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA**1. GRUPY TREŚCI KSZTAŁCENIA, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS**

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	300	41
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH	240	32
Razem	540	73

2. SKŁADNIKI TREŚCI KSZTAŁCENIA W GRUPACH, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	300	41
Treści kształcenia w zakresie:		
1. Logiki	30	
2. Zarządzania	30	

3. Ekonomii	30	
4. Socjologii	30	
5. Prawa	30	
6. Instytucji europejskich	30	
7. Psychologii społecznej	30	
8. Administracji publicznej	30	
9. Wprowadzenia do polityki społecznej	30	
10. Metod i technik badań społecznych	30	
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH Treści kształcenia w zakresie:	240	32
1. Finansów publicznych		
2. Demografii		
3. Polityki społecznej w Unii Europejskiej		
4. Zabezpieczenia społecznego		
5. Prawa pracy		
6. Służb społecznych i pracy socjalnej		
7. Polityki rynku pracy		
8. Polityki społecznej wobec rodziny		

3. TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Kształcenie w zakresie logiki

Treści kształcenia: Logiczna teoria języka. Słowne formułowanie myśli. Elementy klasycznego rachunku zdań. Formalna charakterystyka słów kwantyfikujących. Elementy teorii relacji. Relacje równoważnościowe. Teoria definicji. Rodzaje i cele definicji. Uzasadnianie twierdzeń. Logiczna analiza języka nauki. Metodologiczne typy nauk.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia zasad logiki formalnej; formułowania myśli.

2. Kształcenie w zakresie zarządzania

Treści kształcenia: Funkcje i podstawowe problemy zarządzania. Struktura organizacyjna, planowanie i projektowanie w organizacji. Podejmowanie decyzji i kierowanie w organizacji. Polityka personalna. Planowanie karier. Motywowanie do pracy. Przywództwo w organizacji. Kultura organizacyjna. Kontrola w organizacji. Etyka działania w organizacji. Szkoły i kierunki zarządzania.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: stosowania wiedzy w praktyce decyzyjnej; organizacji pracy w instytucji; planowania rozwoju instytucji i karier indywidualnych.

3. Kształcenie w zakresie ekonomii

Treści kształcenia: Ekonomia – nauka o procesach gospodarowania. Szkoły i kierunki rozwoju ekonomii. Mikroekonomia. Makroekonomia. Teoria równowagi ogólnej. Rola rynku i konkurencji. Pieniądz i kredyt. Równowaga i inflacja. Kursy walutowe. Czynniki wzrostu gospodarczego. Budżet państwa a system podatkowy. Polityka finansowa. Rachunek kosztów i korzyści w działalności przedsiębiorstwa. Państwo a rynek. Własność prywatna a dobra publiczne. Regulacje działalności gospodarczej. Regulacja i deregulacja rynku.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: wykorzystywania wiedzy ekonomicznej w praktyce zawodowej i działalności gospodarczej; dostrzegania uwarunkowań ekonomicznych w dokonywaniu wyboru celów i sposobów ich osiągnięcia.

4. Kształcenie w zakresie socjologii

Treści kształcenia: Socjologia jako dyscyplina nauk społecznych. Metodologie socjologii. Główne nurty poznawcze i podstawowe problemy badawcze socjologii klasycznej i współczesnej. Struktury społeczne. Ruchy społeczne. Grupy społeczne. Kultura w ujęciu socjologicznym. Podziały i różnicowania społeczne. Ruchliwość społeczna. Zmiany społeczne. Procesy społeczne. Kapitał społeczny. Socjologie szczegółowe – organizacjom polityki, gospodarki, rodziny, problemów społecznych, środowiska społecznego.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: badania oraz analizy struktur i procesów społecznych.

5. Kształcenie w zakresie prawa

Treści kształcenia: Istota i charakterystyka prawa. Prawo w społeczeństwie. Prawo a prawa człowieka. Praworządność. Norma prawna i stosunek prawny. Źródła prawa i wykładnia prawa. Stanowienie prawa – proces legislacyjny, warunki obowiązywania prawa. System prawa i egzekwowanie prawa. Elementy prawa cywilnego, karnego i administracyjnego.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: posługiwanie się przepisami prawa; interpretacji i stosowania prawa w pracy zawodowej.

6. Kształcenie w zakresie instytucji europejskich

Treści kształcenia: Historia integracji europejskiej. Cele i zasady integracji europejskiej. Wspólna Europa. Prawo europejskie. Instytucje europejskie – Rada Europy, Unia Europejska, jednostki terytorialne Unii Europejskiej. Polityka regionalna Unii Europejskiej. Obywatelstwo Unii Europejskiej – prawa i swobody. Perspektywy rozwoju europejskich struktur integracyjnych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: wiązania elementów prawa i polityki Unii Europejskiej z przebiegiem procesów w sferze społecznej i gospodarczej Polski.

7. Kształcenie w zakresie psychologii społecznej

Treści kształcenia: Przedmiot i metody badań psychologii społecznej. Cechy i funkcje poznania społecznego. Zdolności spostrzegania interdyscyplinarnego. Komunikowanie interpersonalne. Reguły wpływu społecznego. Teoria dysonansu poznawczego. Postawy, stereotypy i uprzedzenia – zachowania agresywne i prospołeczne. Psychologia dużych zbiorowości. Psychologia małych grup społecznych. Konformizm. Stosowana psychologia społeczna. Psychologiczne przesłanki zachowań politycznych. Psychologiczne konsekwencje bezrobocia.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: odnajdywania związków między cechami osobistymi a postawami i zachowaniami; stosowania odpowiednich metod i technik działania.

8. Kształcenie w zakresie administracji publicznej

Treści kształcenia: Administracja publiczna a państwo. Polityka, biurokracja, samorząd. Administrowanie a zarządzanie i organizowanie. Podmioty, organy, instytucje. Modele administrowania. Współczesny ustrój administracji publicznej w układzie poziomym i pionowym. Administracja centralna i terytorialna. Procesy i procedury decyzyjne. Prawo, etyka i kadry w administracji publicznej. Administracja publiczna a sektory – publiczny, obywatelski i prywatny. Nowe nurty myślenia o administracji. Reforma administracji publicznej.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: wykorzystywania struktur administracji publicznej w działalności zawodowej.

9. Kształcenie w zakresie wprowadzenia do polityki społecznej

Treści kształcenia: Polityka społeczna jako dyscyplina nauk społecznych. Metody badawcze polityki społecznej. Kategorie polityki społecznej – postęp, potrzeby, ryzyka losowe, jakość życia, kwestia społeczna. Świadczenia socjalne w polityce społecznej. Polityka społeczna a polityka gospodarcza. Geneza i rozwój polityki społecznej. Wartości, cele i zasady polityki społecznej. Instrumenty i skale polityki społecznej. Sektory, instytucje i podmioty polityki

społecznej. Dziedziny polityki społecznej – ubezpieczenie społeczne, pomoc społeczna, rynek pracy, polityka rodzinna.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: sięganie do źródeł wiedzy o polityce społecznej; wykorzystywanie wiedzy z zakresu polityki społecznej w działalności zawodowej.

10. Kształcenie w zakresie metod i technik badań społecznych

Treści kształcenia: Metodologiczne problemy badań społecznych. Przedmiot i cel badań społecznych. Definicje, twierdzenia, hipotezy. Problem badawczy a problem społeczny. Etapy procesu badawczego. Wskaźniki zjawisk społecznych. Typy badań społecznych. Badania przekrojowe i dynamiczne. Badania całościowe i reprezentacyjne. Wielkość i metody doboru próby reprezentacyjnej. Metody badań. Typologia metod badawczych. Obserwacja. Wywiad. Badania ankietowe. Badania oparte na dokumentach. Techniki socjometryczne. Opracowanie materiałów badawczych. Wyjaśnianie zjawisk społecznych. Typy wyjaśnień faktów społecznych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: organizowania badań społecznych; opracowywania oraz interpretowania wyników badań społecznych.

B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Kształcenie w zakresie finansów publicznych

Treści kształcenia: Pojęcie, cele i funkcje finansów publicznych. Instrumenty realizacji polityki finansowej (fiskalnej). Dobra publiczne. Rola finansów publicznych w gospodarce rynkowej. Struktura finansów publicznych, bilans finansowy państwa. Tendencje wzrostu i kryteria klasyfikacji wydatków publicznych. Wydatki publiczne a polityka społeczna i gospodarcza. Pojęcie i rodzaje danin publicznych. Rola podatków w polityce społecznej i gospodarczej. Równowaga finansów publicznych. Zadłużenie państwa i związków samorządu terytorialnego. Roczne i wieloletnie planowanie budżetowe. Skarb Państwa. Lokalne finanse publiczne.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: posługiwania się instrumentami finansowymi w realizacji zadań zawodowych.

2. Kształcenie w zakresie demografii

Treści kształcenia: Teorie demograficzne w ujęciu historycznym. Optimum demograficzne. Problemy ludnościowe w ujęciu globalnym. Źródła informacji demograficznej. Metody analizy demograficznej. Rozwój ludności świata, Europy i Polski. Polityka społeczna wobec procesów ludnościowych. Kształtowanie procesów demograficznych. Przemiany demograficzne i strukturalne ludności Polski. Procesy migracyjne. Prognozy rozwoju ludności Polski.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: analizy danych demograficznych oraz wzajemnych związków między procesami i zjawiskami demograficznymi; wykorzystywania wiedzy o ludności w określaniu celów i zadań polityki społecznej.

3. Kształcenie w zakresie polityki społecznej w Unii Europejskiej

Treści kształcenia: Zasada subsydiarności jako zasada ustrojowa Unii Europejskiej. Polityka społeczna w traktatach. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego. Wspólnotowa Karta Podstawowych Praw Socjalnych Pracowników – jej implementacja. Metoda Otwartej Koordynacji – zastosowania. Europejska Strategia Zatrudnienia. Europejski Proces Integracji Społecznej. Polityka równouprawnienia płci. Podstawy programowe Unii Europejskiej. Perspektywy polityki społecznej Unii Europejskiej. Europejski model socjalny.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: posługiwania się ustaleniami Unii Europejskiej w realizacji zadań polityki społecznej.

4. Kształcenie w zakresie zabezpieczenia społecznego

Treści kształcenia: Zabezpieczenie społeczne, bezpieczeństwo socjalne, bezpieczeństwo społeczne, ryzyko socjalne. Strategie budowy systemów zabezpieczenia społecznego – rola państwa i innych podmiotów. Geneza i rozwój zabezpieczenia społecznego. System zabezpieczenia społecznego na przełomie wieków. Przejawy zabezpieczenia społecznego – ubezpieczenia społeczne, zaopatrzenie, pomoc społeczna. Modele zabezpieczenia społecznego. Perspektywy rozwoju systemów zabezpieczenia społecznego w Polsce i na świecie.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: wiązania wiedzy o systemach zabezpieczenia społecznego z potrzebami socjalnymi różnych grup społecznych; posługiwanie się przepisami z zakresu zabezpieczenia społecznego w działalności zawodowej.

5. Kształcenie w zakresie prawa pracy

Treści kształcenia: Prawo pracy w warunkach gospodarki rynkowej. Indywidualne prawo pracy – charakter prawny i strony stosunku pracy, nawiązanie i przekształcenie stosunku pracy, ustanie stosunku pracy, treść i przedmiot stosunku pracy. Zbiorowe prawo pracy. Procesowe prawo pracy. Nietypowe formy zatrudnienia.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: posługiwanie się przepisami prawa pracy w działalności zawodowej.

6. Kształcenie w zakresie służb społecznych i pracy socjalnej

Treści kształcenia: Służby społeczne jako instytucje polityki społecznej – funkcje, zadania, zasady. Kadry służb społecznych. Instrumenty prawne i administracyjne służb społecznych. Praca socjalna – istota, tradycje, modele, aksjologia. Metody pracy socjalnej – indywidualnego przypadku, grupowa, środowiskowa. Diagnoza społeczna. Projekt socjalny.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: kształtowania struktur i wypełniania zadań służb społecznych.

7. Kształcenie w zakresie polityki rynku pracy

Treści kształcenia: Pojęcie rynku pracy. Podaż pracy i jej determinanty – popyt, czynniki kształtujące popyt na pracę. Polityka rynku pracy wobec bezrobocia. Struktura organizacyjna służb zatrudnienia. Instrumenty polityki rynku pracy. Migracje zarobkowe.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: obserwacji i analizy zachowań uczestników rynku pracy; wykorzystywania instytucji i instrumentów rynku pracy w aktywizacji zawodowej.

8. Kształcenie w zakresie polityki społecznej wobec rodziny

Treści kształcenia: Modele polityki rodzinnej w Europie. Uwarunkowania polityki społecznej wobec rodziny. Przemiany rodziny i jej funkcji w okresie transformacji. Problemy współczesnej rodziny. Polityka rodzinna w Polsce. Podmioty, zasady i instrumenty polityki rodzinnej.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: wykorzystywania wiedzy o rodzinie dla realizacji zadań na rzecz rodziny.

IV. PRAKTYKI

Praktyki powinny trwać nie krócej niż 3 tygodnie.

Zasady i formę odbywania praktyk ustala jednostka uczelni prowadząca kształcenie.

V. INNE WYMAGANIA

1. Programy nauczania powinny przewidywać zajęcia z zakresu wychowania fizycznego – w wymiarze 60 godzin, którym można przypisać do 2 punktów ECTS; języków obcych – w wymiarze 120 godzin, którym należy przypisać 5 punktów ECTS; technologii informacyjnej – w wymiarze 30 godzin, którym należy przypisać 2 punkty ECTS. Treści kształcenia w zakresie technologii informacyjnej: podstawy technik informatycznych, przetwarzanie tekstów, arkusze kalkulacyjne, bazy danych, grafika menedżerska i/lub prezentacyjna, usługi w sieciach informatycznych, pozyskiwanie i przetwarzanie informacji – powinny stanowić co najmniej odpowiednio dobrany podzbiór informacji zawartych w modułach wymaganych do uzyskania Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych (ECDL – European Computer Driving Licence).
2. Programy nauczania powinny obejmować treści poszerzające wiedzę ogólną w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, którym przypisać należy nie mniej niż 3 punkty ECTS.
3. Programy nauczania powinny przewidywać zajęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii.
4. Przynajmniej 40% zajęć powinno być prowadzone w formie seminariów, konwersatoriów lub ćwiczeń.
5. Za przygotowanie do egzaminu dyplomowego (w tym za przygotowanie pracy dyplomowej, jeśli przewiduje ją program nauczania) student otrzymuje 10 punktów ECTS.

B. STUDIA DRUGIEGO STOPNIA

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Studia drugiego stopnia trwają nie krócej niż 4 semestry. Liczba godzin zajęć nie powinna być mniejsza niż 800. Liczba punktów ECTS nie powinna być mniejsza niż 120.

II. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA

Absolwent powinien posiadać umiejętności: stosowania zaawansowanej wiedzy z zakresu polityki społecznej; badania i dokonywania pogłębionej analizy rzeczywistości społecznej; krytycznej analizy procesów powstawania i rozwiązywania problemów i kwestii społecznych; prognozowania przebiegu procesów społecznych; projektowania rozwiązań indywidualnych i grupowych problemów społecznych; poszukiwania nowatorskich sposobów realizacji zadań różnych podmiotów polityki społecznej oraz animowania współpracy z europejskimi strukturami kreującymi i realizującymi zadania z zakresu polityki społecznej. Absolwent powinien być przygotowany do pełnienia funkcji kierowniczych w różnych instytucjach sfery społecznej. Absolwent powinien być przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich).

III. RAMOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA

1. GRUPY TREŚCI KSZTAŁCENIA, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	120	16
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH	180	24
Razem	300	40

2. SKŁADNIKI TREŚCI KSZTAŁCENIA W GRUPACH, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH Treści kształcenia w zakresie:	120	16
1. Polityki gospodarczej	30	
2. Ewaluacji w polityce społecznej	30	
3. Historii społecznej i gospodarczej	30	
4. Komunikacji interpersonalnej	30	
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH Treści kształcenia w zakresie:	180	24
1. Teorii polityki społecznej		
2. Kwestii społecznych		
3. Techniki zarządzania		
4. Strategii rozwoju społecznego		
5. Lokalnej polityki społecznej		
6. Międzynarodowej polityki społecznej		

3. TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Kształcenie w zakresie polityki gospodarczej

Treści kształcenia: Gospodarka rynkowa – istota i podstawowe zasady funkcjonowania. Rola państwa i rynku w różnych modelach polityki gospodarczej. Cele, metody i instrumenty polityki gospodarczej w systemach rynkowych. Formy regulacji rynku. Transformacja systemu gospodarczego Polski. Interwencjonizm w polskiej gospodarce. Polityka pieniężno-kredytowa. System bankowy w Polsce. Papiery wartościowe. Prywatyzacja polskiej gospodarki – ścieżki, zasady, dylematy, efekty, doświadczenia. Procesy integracji gospodarczej w Europie. Zasady, warunki i formy prowadzenia działalności gospodarczej.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: wykorzystywania wiedzy z zakresu polityki gospodarczej w działalności zawodowej.

2. Kształcenie w zakresie ewaluacji w polityce społecznej

Treści kształcenia: Geneza i rozwój ewaluacji. Ewaluacja administracyjna. Badania ewaluacyjne. Metody i narzędzia ewaluacji. Zasady ewaluacji – zagadnienia prakseologiczne i etyczne. Ewaluacja interwencji społecznych w pracy socjalnej. Ewaluacja programów społecznych i strategii rozwoju społecznego. Ewaluacja programów społecznych w Unii Europejskiej.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: wykorzystywania metod i narzędzi ewaluacji w pracy zawodowej oraz w ocenie programów interwencji społecznej.

3. Kształcenie w zakresie historii społecznej i gospodarczej

Treści kształcenia: Rewolucja Francuska – pojawienie się nowych idei. Rewolucja przemysłowa – wpływ na przeobrażenia społeczne i gospodarcze. Ekspansja polityczna i ekonomiczna państw europejskich. Ruchy rewolucyjne w Europie XIX wieku. Rozwój przemysłu, rolnictwa i handlu w XIX i XX wieku. Kwestia robotnicza i pojawienie się ruchu robotniczego. Kwestie narodowe. I wojna światowa – emancypacja państw narodowych w Europie. Powstanie Ligi Narodów. Rewolucje rosyjskie. Wielki Kryzys Gospodarczy. II wojna światowa i jej konsekwencje dla układu sił politycznych i ekonomicznych. Europa po upadku komunizmu.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: korzystania ze źródeł wiedzy historycznej; identyfikowania historycznych uwarunkowań procesów i działań z zakresu polityki społecznej i gospodarczej.

4. Kształcenie w zakresie komunikacji interpersonalnej

Treści kształcenia: Pojęcie i rodzaje komunikowania. Funkcje komunikowania. Znaczenie komunikacji interpersonalnej w pracy służb społecznych. Przekaz i odbiór informacji. Kompetencje komunikacyjne – prowadzenie dialogu. Empatia i współodczuwanie. Zasady dobrej komunikacji. Komunikacja niewerbalna.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: stosowania zasad komunikowania się, przekazywania i odbioru informacji.

B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Kształcenie w zakresie teorii polityki społecznej

Treści kształcenia: Podstawowe elementy, funkcje i rodzaje teorii polityki społecznej. Metody tworzenia teorii. Wielkie teorie i teorie średniego zasięgu. Definicje polityki społecznej – ich synteza teoretyczna. Kategorie nauki o polityce społecznej – potrzeby podstawowe, prawa człowieka, postęp społeczny, interwencja społeczna. Teorie opisowe, wyjaśniające i normatywne polityki społecznej. Dylematy interwencji społecznej we współczesnej Polsce w świetle teorii polityki społecznej. Teoria postępu i rozwoju społecznego.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia znaczenia teorii w kontekście problemów praktycznych; myślenia abstrakcyjnego o polityce społecznej; interpretacji teorii polityki społecznej; rozwijania teorii polityki społecznej; wykorzystywania refleksji teoretycznej w rozwiązywaniu problemów społecznych.

2. Kształcenie w zakresie kwestii społecznych

Treści kształcenia: Pojęcie kwestii społecznych – definicje ogólne i wątki historyczne. Klasyfikacje kwestii społecznych – kwestie podmiotowe i kwestie przedmiotowe, kwestie pierwotne i wtórne, kwestie stare i nowe. Kryteria i wskaźniki kwestii społecznych. Kwestie społeczne w wymiarze lokalnym, regionalnym, narodowym i ponadnarodowym. Metody badania kwestii społecznych. Społeczne odpowiedzi na kwestie społeczne – polityka społeczna i jej style, interwencja społeczna i jej strategie. Metodologia rozwiązywania kwestii społecznych. Instytucjonalizacja kwestii społecznych. Polityczny wymiar kwestii społecznych. Wybrane kwestie społeczne w Polsce – ubóstwo, bezrobocie, przestępczość, dyskryminacja, wykluczenie społeczne. Globalne kwestie społeczne.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia kwestii społecznych w różnych kontekstach; identyfikowania kwestii społecznych i ich determinantów; definiowania kwestii społecznych w perspektywie grup interesów; stosowania mechanizmów i instrumentów przeciwdziałania kwestiom społecznym; łagodzenia i rozwiązywania kwestii społecznych.

3. Kształcenie w zakresie technik zarządzania

Treści kształcenia: Menadżer – jego role i funkcje. Zarządzanie w podmiotach gospodarczych, instytucjach publicznych i organizacjach non-profit. Techniki delegowania uprawnień i odpowiedzialności. Techniki zarządzania przez wyniki, wyjątki i określanie celów. Techniki formułowania misji, celów i zadań. Techniki zarządzania zmianą. Techniki zarządzania systemowego i strategicznego. Konsulting. Współpraca menadżera z konsultantem. Role konsultanta. Projekt konsultingowy. Techniki konsultingowe. Techniki sterowania konfliktem oraz komunikowania. Adaptacja technik w zarządzaniu organizacjami gospodarczymi i instytucjami publicznymi.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: stosowania technik zarządzania w pracy zawodowej.

4. Kształcenie w zakresie strategii rozwoju społecznego

Treści kształcenia: Planowanie społeczne jako instrument realizacji polityki społecznej. Studia prognostyczne – ich rola w planowaniu strategicznym. Metodologia prognozowania i planowania. Procedury planistyczne a praktyka działania społecznego i politycznego. Rozwój lokalny i regionalny. Konkurencyjność i spójność w dokumentach i praktyce Unii Europejskiej – Strategia Lizbońska. Polityka społeczna w lokalnych i regionalnych strategiach rozwoju i programach sektorowych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: kształtowania strategii rozwoju lokalnego i regionalnego; wykorzystywania postanowień Strategii Lizbońskiej w praktycznym działaniu.

5. Kształcenie w zakresie lokalnej polityki społecznej

Treści kształcenia: Decentralizacja współczesnej polityki społecznej. Modele polityki społecznej w mikroskali. Instrumenty i zadania poszczególnych szczebli samorządu jako podmiotów polityki społecznej. Finansowanie świadczeń i usług socjalnych w systemie

finansów samorządowych. Lokalna scena polityczna i lokalne elity władzy. Sektor publiczny i sektor obywatelski na szczeblu lokalnym. Polityka lokalna a przestrzenne zróżnicowanie poziomu życia.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: kształtowania zasad polityki społecznej; doboru instrumentów polityki społecznej na poziomie lokalnym; wykorzystywania instrumentów prawnych i finansowych w lokalnej polityce społecznej.

6. Kształcenie w zakresie międzynarodowej polityki społecznej

Treści kształcenia: Międzynarodowe aspekty polityki społecznej. Porównawcza polityka społeczna – podstawowe pojęcia, zakres, kryteria, nurty badawcze. Fazy i formy ingerencji państwa w sprawy socjalne. Modele polityki społecznej w kontekście międzynarodowym. Polityka społeczna w rozwiniętych krajach gospodarki rynkowej. Dylematy polityki społecznej na przełomie wieków – między indywidualizmem interesów a solidarnością.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: analizy funkcjonowania różnych modeli polityki społecznej; wdrażanie nowych rozwiązań w polityce społecznej.

IV. INNE WYMAGANIA

Za przygotowanie pracy magisterskiej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego student otrzymuje 20 punktów ECTS.